

Nr 187.

Ankom till riksdagens kansli den 26 maj 1930 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till socialstyrelsen m. m.

(3:e avd.)

Uti den till riksdagen den 3 januari 1930 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1930/31 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln, innefattande anslagen till socialdepartementet, föreslagit riksdagen (punkterna 3 och 4 av det vid propositionen fogade utdrag — av statsrådsprotokollet över socialärenden för nämnda dag) att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, i riksstaten beräkna

dels det ordinarie förslagsanslaget till socialstyrelsen till oförändrat belopp, 331,600 kronor;

dels ock till socialstyrelsens verksamhet för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 208,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 19 mars 1930 dagtecknad proposition, nr 260, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att

ej mindre under femte huvudtiteln, avdelningen sociala verk och inrättningar, underavdelningen socialstyrelsen,

dels uppföra det ordinarie förslagsanslaget till socialstyrelsen med oförändrat belopp, 331,600 kronor,

dels ock till socialstyrelsens verksamhet för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag av 202,700 kronor,

än även medgiva, att byråassistenten för sjöfartsärenden hos socialstyrelsen Erik Axel Fredrik Eggert må, räknat från och med den 1 juli 1929, placeras i 27:e löneklassen av den i avlöningsreglementet den 22 juni 1921 för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, intagna löneplanen.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Det ordinarie förslagsanslaget till socialstyrelsen är i riksstaten för budgetåret 1929/1930 uppfört med 331,600 kronor och det extra anslaget till socialstyrelsens verksamhet är i samma stat upptaget till 138,000 kronor.

Genom proposition, nr 206, den 25 februari 1929 framlade Kungl. Maj:t för nämnda års riksdag förslag till ändrad organisation av styrelsen. Enligt detta förslag, som grundade sig på ett av besparingssakkunniga avgivet betänkande i ämnet, skulle uppkomma en besparing, som vid fullt genomförd omorganisation frånsett dyrtidstillägg skulle bliva omkring 23,100 kronor. Emellertid ansåg riksdagen, att — utom i viss ringa del — Kungl. Maj:ts berörda förslag icke borde genomföras.

De skäl, som i riksdagens skrivelse (nr 289) anfördes för denna ståndpunkt, voro huvudsakligen följande. Vissa frågor föreläge, vilka vore av den art, att de borde erhålla sin definitiva lösning i samband med det pågående besparingsarbetet inom statsförvaltningen. Därvid syftade riksdagen närmast på motionsvis framkommet spörsmål om förläggning till socialstyrelsen av fattigvårdsärendena, vilka nu jämte barnavårdsärendena handläggas å en särskild byrå inom socialdepartementet. En annan fråga, som i detta sammanhang skjutits på framtiden men som enligt riksdagens mening bort upptagas till definitiv behandling, utgjorde spörsmålet om den lämpliga förläggningen av den statliga bränslekontrollens ledning. Riksdagen ansåge, att ifrågavarande göromål, som för närvarande ombesörjas av socialstyrelsen, icke ägde någon samhörighet med uppgifterna å styrelsens andra byråer eller med styrelsens arbete i övrigt. En naturlig anknytning till övriga förvaltningsuppgifter på samma gång som vissa praktiska fördelar syntes kunna vinnas, om den ifrågavarande verksamheten i stället förlades till byggnadsstyrelsen. Ett ytterligare skäl för ett uppskov med besparingsförslagets avgörande hade riksdagen ansett ligga i det förhållandet, att de för revision av lösdrivarlagstiftningen år 1927 tillsatta sakkunnigas förslag inom den närmaste tiden syntes vara att förvänta och att genomförandet av detta förslag också kunde komma att öva inverkan på omfattningen av socialstyrelsens arbetsuppgifter. Oavsett huru det kunde förhålla sig därmed, syntes definitiv ståndpunkt till det framlagda besparingsförslaget ej böra tagas, förrän kännedom vunnits om nyssnämnda sakkunnigas förslag. Vissa andra frågor om ändring i området för socialstyrelsens ämbetsbefattning, exempelvis sjukkasheväsandets och yrkesinspektionens bortflyttande från socialstyrelsen, ävensom frågan om de framtida formerna för arbetslöshetens bekämpande syntes dock i varje fall kunna prövas fristående för sig och icke behöva föregripas av ett nytt förslag i avseende å besparingar inom socialstyrelsen.

Det bör tilläggas, att ett i nyss avsedda motion framställt förslag om skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning i frågan om fattigvårdsinspektionens överflyttning till socialstyrelsen förföll på grund av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande frågan om en skrivelse i ämnet, borde innehålla anhållan om utredning *huruvida* en dylik omflyttning borde ske, vilket var första

kammarens uppfattning, eller — enligt andra kammarens mening — allenast *huru* överförandet skulle ske.

Vid anmälan den 3 januari 1930 till årets statsverksproposition av frågan om behovet av medel under femte huvudtiteln till ifrågasvarande ändamål under budgetåret 1930/1931 erinrade chefen för socialdepartementet om innehållet i riksdagens skrivelse (nr 289) i anledning av berörda proposition samt framhöll beträffande de av riksdagen däri anförda omständigheterna följande.

För utredning beträffande lämpligheten av en överflyttning till socialstyrelsen av fattigvårds- och barnavårdsinspektionen och den centrala handläggningen i övrigt av fattigvårds- och barnavårdsärenden vore vissa förberedande åtgärder igångsatta. Även om en dylik överflyttning skulle komma till stånd, syntes detta ej kunna ske förrän i samband med ordnandet av vissa andra spörsmål rörande socialstyrelsens arbetsområde, vilka vore beroende av blivande lagstiftning eller av annan orsak ännu svävande. Det syntes nämligen nödvändigt att redan förberedelsevis i ett sammanhang överväga föreliggande frågor om ändringar inom socialstyrelsens arbetsområde, i det att förutsättningarna för en överflyttning och sättet därför tydligen bleve helt olika, om styrelsen även i andra hänseenden erhöle nya eller vidgade uppgifter eller om tvärtom stora delar av dess förvaltningsområde överflyttades till annat ämbetsverk. I nyss återgivna riksdagssuttalanden hade erinrats om flera sålunda svävande frågor. Det av riksdagen i dylikt sammanhang omförmälda förslaget angående ny lagstiftning såsom ersättning för gällande lösdrivarlag hade nu framlagts av de tillkallade sakkunniga, och enligt detta förslag skulle socialstyrelsen bliva tillsynsmyndighet över anstalterna för tillrättaförande av och skyddsåtgärder beträffande de kategorier, som avsåges med denna lagstiftning. Tillika skulle över dessa personer hos styrelsen föras ett centralregister. Det vore departementschefens förhoppning, att efter vederbörlig remiss till lagrådet förslag i ämnet skulle kunna föreläggas 1930 års riksdag. Därvid ämnade departementschefen föreslå, att den nya lagen skulle träda i kraft tidigast den 1 juli 1931, i följd varav några anslagsäskanden på grund av själva lagstiftningen icke skulle behöva föreläggas 1930 års riksdag. Om man sålunda redan vid denna riksdag kunde fatta ståndpunkt i princip till förslaget i vad anginge nya uppgifter för socialstyrelsen, syntes med hänsyn till sagda tid för ikraftträdandet frågan om de bestående konsekvenserna i organisationshänseende för socialstyrelsens del likväl icke behöva prövas förrän efter det riksdagen tagit ståndpunkt till lagstiftningsförslaget, eller alltså vid 1931 års riksdag.

Dessutom hade nyligen avlämnats ett av tillkallade sakkunniga utarbetat betänkande rörande ändrad lagstiftning om alkoholistvård. Rörande denna lagstiftning vore socialstyrelsen redan nu tillsynsmyndighet, varav omedelbart följde, att förslaget vore av beskaffenhet att inverka på styrelsens arbete. Detta förslag kunde icke framläggas förrän vid 1931 års riksdag, då det samtidigt syntes bliva anledning att pröva de administrativa konsekvenserna därav, bland annat för socialstyrelsen. Därigenom skulle dessa organisationsfrågor komma att

behandlas i nära sammanhang beträffande alkoholister och lösdrivare m. fl., vilket syntes i hög grad önskvärt.

Vidare hade tillkallade sakkunniga i oktober 1929 framlagt betänkande rörande en reformerad sjukförsäkring. Ett genomförande av förslaget — varom proposition såvitt möjligt komme att framläggas för 1930 års riksdag — skulle otvivelaktigt åtminstone under en ganska lång tid väsentligt öka arbetet med den statliga tillsynen över sjukkassorna. Detta kunde komma att inverka på bedömandet av frågan om förläggningen av denna tillsyn, varför denna fråga lämpligen borde upptagas först efter det spörsmålet om själva sjukförsäkringsreformen prövats.

Vad därefter anginge den av riksdagen även omnämnda frågan rörande bränslekontrollens förläggning hade departementschefen ansett det i och för sig vara lämpligast, att frågan om en överflyttning därav bedömdes samtidigt med nyssnämnda spörsmål om ändringar i socialstyrelsens organisation med anledning av ny lagstiftning rörande alkoholister och lösdrivare samt om sjukförsäkring eller alltså först år 1931. Ett ytterligare skäl för att med prövningen av frågan om bränslekontrollens överföring låta något anstå vore att, då byggnadsstyrelsens organisation ännu icke varit föremål för besparingsgranskning, det syntes lämpligt, att spörsmålet om bränslekontrollens införlivande med nämnda ämbetsverk komme under örvägande i samband med en sådan granskning.

Än vidare förtjänade erinras, att socialstyrelsen enligt Kungl. Maj:ts uppdrag hade att inkomma med utredning rörande ändrad ordning för den industriella lönestatistiken. Förslag i detta hänseende syntes vara att vänta under loppet av år 1930. I samband med prövningen av detta förslag syntes jämväl uppkomma vissa organisationsfrågor.

På sålunda anförda skäl ansåg sig departementschefen i statsverkspropositionen böra för nästa budgetår räkna med en oförändrad organisation av socialstyrelsen och ifrågasatte därför icke någon ändring i den för styrelsen nu gällande ordinarie staten. Ävenledes ansåg departementschefen det böra anstå med prövning av frågan om ändrade former för bestridande av avlöningen till vissa tjänstemän hos socialstyrelsen, vilkas lön för närvarande utgår från andra anslag än det ordinarie anslaget till socialstyrelsen och det extra anslaget till socialstyrelsens verksamhet.

Sedan Kungl. Maj:t beslutit för riksdagen framlägga *dels* förslag till ändrad lagstiftning rörande sjukförsäkring (proposition nr 154), *dels ock* förslag till vanartslag avsedd att ersätta gällande lösdrivarlag (proposition nr 240), har departementschefen upptagit förevarande anslagsfrågor till närmare prövning.

Det ordinarie anslaget till socialstyrelsen. Vad då först angår det ordinarie förslagsanslaget till socialstyrelsen, framgår av det nyss anförda, att detta anslag för närvarande är i riksstaten upptaget till 331,600 kronor, å vilket belopp jämväl den ordinarie staten för socialstyrelsen slutar. Socialstyrelsen har icke beträffande detta anslag ifråga-

satt någon ändring för nästa budgetår. Ej heller påkallas sådan ändring av de omförmälda förslagen till vanartslag och till ändrad sjukkasselagstiftning. Då icke heller i övrigt förefinnes någon anledning att vidtaga förändring beträffande det ordinarie anslaget till socialstyrelsen, har detta anslag i enlighet med den i statsverkspropositionen gjorda beräkningen ansetts böra i riksstaten för budgetåret 1930/1931 upptagas med oförändrat belopp, 331,600 kronor.

Departementschefen har härefter övergått till närmare behandling av frågan om anslag till socialstyrelsens verksamhet för budgetåret 1930/1931.

Härvid har närmast till granskning upptagits frågan om behov av ökad personal för förberedandet av sjukkassereformens genomförande.

Det extra anslaget till socialstyrelsens verksamhet.

På sätt förut antytts, har Kungl. Maj:t den 28 februari 1930 beslutit att till riksdagen avlåta proposition (nr 154) med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 29 juni 1912 (nr 184) om understödsföreningar m. m. I denna proposition har Kungl. Maj:t framlagt förslag till omorganisation av det frivilliga sjukkasseväsendet i väsentlig anslutning till sjukförsäkringssakkunnigas den 11 oktober 1929 i ämnet framlagda förslag. Enligt såväl sakkunnig- som propositionsförslaget skall den nya lagstiftningen träda i kraft den 1 januari 1931. Medan emellertid enligt sakkunnigförslaget bestämts en övergångstid av 2 år räknat från dagen för ikraftträdandet, har övergångstiden enligt Kungl. Maj:ts förslag bestämts till 3 år räknat från samma dag.

Personalförstärkning för förberedande av sjukkassee reformens genomförande.

I skrivelse den 12 mars 1930 har socialstyrelsen avgivit förslag angående den ökning i personalkostnaderna i form av höjning av anslaget till socialstyrelsens verksamhet, som omorganisationen i fråga skulle kräva.

Innan departementschefen redogjort för innehållet i denna skrivelse, har departementschefen i korthet erinrat om huru de särskilda arbetsuppgifter, som det för 1927 års riksdag framlagda förslaget till sjukkassereform antogs komma att medföra för socialstyrelsen, ansågos lämpligast böra vinna handläggning. Det i berörda hänseende framlagda förslaget återfinnes i den till 1927 års riksdag avlåtna propositionen nr 199. Förslaget anslöt sig i stort sett till vissa av *generaldirektören Huss i promemoria av den 7 mars 1927* härför angivna huvudgrunder.

Emellertid blev det för 1927 års riksdag framlagda förslaget till omorganisation av sjukkasseväsendet icke av riksdagen antaget. På grund härav ingick naturligen riksdagen icke heller på någon prövning av Kungl. Maj:ts förslag rörande den av sjukkassereformens genomförande betingade ökningen av socialstyrelsens personal (riksdagens skrivelse nr 271 år 1927).

I sin skrivelse den 12 mars 1930 framhåller *socialstyrelsen* till en början, att det nu framlagda förslaget till sjukkasselagstiftning ginge vida längre och förutsatte en långt grundligare omgestaltning av hela den nuvarande sjukkasserörelsen, än vad särskilt 1927 års förslag innefattade. Såsom en följd därav ställde reformen även vida större krav på tillsynsmyndighetens initiativ

och direkta medverkan i omorganisationsarbetet. Det gällde ju, yttrar styrelsen, ingenting mindre än en så gott som fullständig omstöpning av själva formerna för den nuvarande sjukkaserverksamheten.

På grund av vad i skrivelsen anförts (sid. 9 och 10 i statsrådsprotokollet) och under återopande av vad i ämnet yttrats i promemorian den 7 mars 1927 har socialstyrelsen förordat en sådan anordning, att planläggningen och ledningen närmast under verkets chef av hela omorganisationsarbetet anförtros åt den befattningshavare, byråchefen å socialstyrelsens tredje byrå, till vars ämbetsuppgift redan nu hör handläggningen av frågor rörande såväl sjukkasseväsendet som understödsföreningarna. Denna anordning syntes enligt styrelsen vara bäst ägnad att gagna sjukkasserörelsen samt att i största möjliga utsträckning förebygga eller utjämna eventuellt framträdande motsättningar och åvägabringa en harmonisk samverkan olika sjukkasseorganisationer emellan till uppnående av gemensamma mål. Det vore ock enligt styrelsen en given fördel, att hela arbetet för sjukkasseväsendet och dess utveckling på detta sätt kunde ledas efter fullt enhetliga linjer.

Rörande avlöningen till byråchefen å sjukkasseyrån har socialstyrelsen yttrat, att det syntes oundgängligt att, såsom redan år 1927 framhållits, ledaren av omorganisationsarbetet tillerkändes ett lämpligt tillägg till den till honom författningensligt utgående avlöningen. Det syntes nämligen knappast kunna anses skäligt, att en statens befattningshavare utan ersättning ålades de väsentligt ökade arbetsuppgifter, varom här vore fråga.

Beträffande tilläggsarvodets storlek hade i promemorian år 1927 hemställts, att detsamma måtte fastställas till 2,000 kronor. Mot detta belopp hade icke framställts någon invändning vare sig av allmänna civilförvaltningens lönenämnd, vilken yttrat sig i ämnet, eller av föredragande departementschefen. Emellertid torde den då ifrågasatta ersättningen icke kunna betraktas såsom skälig gottgörelse för en så betydande ökning i arbete och framför allt ansvar, som nu skulle åläggas befattningshavaren ifråga. I sådant hänseende finge till en början erinras, att övergångstiden nu skulle utgöra tre år emot fyra enligt 1927 års förslag, varav följde, att arbetet måste i högre grad forceras.

Därtill komme ej blott, att den föreslagna sjukkasereformen krävde tillsynsmyndighetens medverkan i betydligt större utstäckning än 1927 års förslag, än även att planen för övergångsförfarandet icke blivit i detalj i förslaget utformad. Vid förslagets utarbetande hade tvärtom förutsatts, att de närmare anvisningar, som i detta hänseende kunde anses erforderliga, skulle utfärdas av tillsynsmyndigheten.

Med hänsyn till vad sålunda anförts har socialstyrelsen föreslagit, att ifrågasvarande tilläggsarvode måtte bestämmas till 4,000 kronor för budgetår räknat. Rörande detta arvode yttrar styrelsen, att det icke syntes skäligt föreskriva att — på sätt hemställts beträffande motsvarande ersättningsbelopp i propositionen nr 199 till 1927 års riksdag — arvodet skulle fastställas först i slutet av varje

budgetår. En sådan anordning vore heller icke behöfvig, då den stora omfattningen och maktpåliggande beskaffenheten av det arbete, som komme att åvila ledaren av omorganisationen, syntes ligga i öppen dag.

I detta sammanhang har styrelsen vidare framhållit, att den betydande utvidgning av tillsynsmyndighetens arbetsuppgifter, som sjukkassereformen komme att medföra, torde nödvändiggöra vissa omläggningar och förenklingar av sättet för ärendenas handläggning å sjukkassebyrån. Genom den ändring av § 18 i den för styrelsen gällande instruktionen, som vidtagits genom Kungl. Maj:ts kungörelse den 27 juni 1929 (nr 214), finnes numera möjlighet att överlämna beslutanderätten rörande vissa grupper av ärenden till byråchef eller annan tjänsteman. Styrelsen komme emellertid att taga under övervägande jämväl andra åtgärder för åstadkommande av förenklingar i arbetsformerna och förbehölle sig att i sinom tid få till Kungl. Maj:t inkomma med förslag till därav påkallade ändringar i instruktionen.

Rörande behovet av *särskilda kvalificerade befattningshavare* för organisationsarbetets genomförande uttalar sig styrelsen — efter en erinran om beräkningarna i berörda hänseende i 1927 års proposition — på följande sätt:

Till åtskillnad från 1927 års reformförslag förutsatte den nu framlagda propositionen tillsynsmyndighetens medverkan i mycket stor utsträckning i och för beräkning, uppdelning och disposition av sjukkassornas fonder och vid de i många fall synnerligen invecklade och ömtåliga uppgörelserna olika sjukkasor och sjukkasseavdelningar emellan. Väsentligen för fyllande av denna uppgift syntes det önskvärt att för organisationsarbetet kunna påräkna en i lönegraden B 28 placerad befattningshavare med betydande kvalifikationer och erfarenhet. Med hänsyn till de krav, som även i andra avseenden måste ställas på det omfattande och ömtåliga arbetets utförande, ansåge styrelsen ytterligare en befattningshavare i samma lönegrad erforderligt. Därjämte vore, utöver nämnda båda befattningar, en kvalificerad arbetskraft, placerad i lönegraden B 21, av behovet påkallad.

Kostnaderna för ifrågavarande tre befattningshavare skulle, frånsett dyrtidstillägg och eventuella löneklassuppflyttningar, komma att uppgå till (9,060 + 9,060 + 6,048) 24,168 kronor per år. Jämte det ifrågasatta tillägget å 4,000 kronor till byråchefens ordinarie lön skulle då kostnaden för samtliga fasta kvalificerade arbetskrafter belöpa sig till 28,168 kronor för år.

Arvoden och ersättningar till befattningshavare i övrigt samt till experter och mera tillfälliga sakkunniga ävensom övriga erforderliga utgifter hava av socialstyrelsen — i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts i förenämnda proposition nr 199 till 1927 års riksdag framlagda förslag — ansetts kunna uppskattas till 25,000 kronor.

I anslutning härtill hava samtliga kostnader för omorganisationen — frånsett dyrtidstillägg, löneförhöjningar, rese- och traktamentsersättningar samt expenser — i socialstyrelsens skrivelse upptagits till (28,168 + 25,000) 53,168 kronor eller i avrundat tal 54,000 kronor för år.

Rörande den *tidpunkt*, från vilken ifrågavarande förstärkning av socialstyrelsens arbetskrafter skulle bliva erforderlig, har socialstyrelsen uttalat sig på följande sätt.

Behovet av ökade arbetskrafter komme uppenbarligen att föreligga redan från början av budgetåret 1930/1931. Hela det så betydelsefulla arbetet med uppgörande av allmänna riktlinjer för avvecklingen, utarbetande av nödiga författningar och anvisningar, fastställande av normalstadgar och normaltariffer, formulär o. s. v. måste nämligen föreligga i allt väsentligt färdigt, då lagstiftningen den 1 januari 1931 trädde i kraft. Därtill komme den verksamhet med meddelande av råd och upplysningar, som utgjorde en av de viktigaste och mest maktpåliggande av tillsynsmyndighetens funktioner. Det kunde också förutses, att redan detta första år personalen komme att i icke ringa utsträckning nödgas företaga resor ute i orterna för deltagande i sammanträden och överläggningar med representanter för sjukkassor och deras sammanslutningar, meddelande av muntliga råd och upplysningar m. m.

I följd härav skulle för nu ifrågavarande personalförstärkning under budgetåret 1930/1931 erfordras ett belopp av 54,000 kronor.

Departementschefen har i detta avseende anfört bland annat följande:

»Innan jag ingår på ett bedömande av de från socialstyrelsens sida gjorda beräkningarna rörande ökade personalkostnader för genomförande av den föreslagna omorganisationen av den frivilliga sjukförsäkringen, ber jag få redogöra för storleken av den personal, som för närvarande finnes anställd å styrelsens byrå för sjukkasseväsendet m. m. (tredje byrån). Denna personal utgöres av följande befattningshavare:

A. Ordinarie personal.

	Lönegrad.
1 byråchef	B 30
1 sekreterare och inspektörsassistent	B 24
1 aktuarie	B 21
1 kansliskrivare	B 11
2 kanslibiträden	B 7
3 kontorsbiträden	B 4

B. Icke ordinarie personal.

	Lönegrad.
2 förste amanuenser med heltidstjänstgöring	17
1 amanuens	15
3 e. o. skrivbiträden	2

Det torde vara uppenbart, att den föreslagna omorganisationen på ifrågavarande område kommer att under de närmaste åren kräva ett omfattande arbete och sålunda medföra en betydande ökning av den arbetsbörda, som nu

påvilar styrelsen i egenskap av tillsynsmyndighet över sjukkasseväsendet. De uppgifter, som i avseende härå meddelats i det föregående, torde giva en tydlig uppfattning därom.

Enligt det av socialstyrelsen framlagda förslaget rörande handhavande av de å socialstyrelsen ankommande uppgifterna för omorganisationen skulle ledningen närmast under socialstyrelsens chef åvila byråchefen å tredje byrån. Detta förslag, som överensstämmer med vad som föreslogs i 1927 års berörda proposition i ämnet, finner jag lämpligt, då på detta sätt goda utsikter torde finnas för att hela arbetet beträffande sjukkasseväsendet och dess utveckling kommer att ledas efter enhetliga linjer. I likhet med socialstyrelsen anser jag skäligt, att nämnde byråchef för det såväl kvalitativt som kvantitativt betydande arbete, som sålunda skulle komma att åvila honom, under övergångstiden erhåller särskilt tilläggsarvode utöver den ordinarie lönen. Arvodet torde lämpligen böra bestämmas av Kungl. Maj:t efter budgetårets slut, då arbetets omfattning kan närmare överblickas. Medel för ändamålet synas böra bestridas från socialstyrelsens extra anslag, vilket alltså bör avvägas med hänsyn härtill. För budgetåret 1930/1931 synes mig tillsvidare böra för ändamålet beräknas ett belopp av 3,000 kronor.

Mot socialstyrelsens förslag att personalen å socialstyrelsens sjukkassebyrå skulle förstärkas med tre kvalificerade befattningshavare å extra stat har jag icke något att erinra. Socialstyrelsen har ansett, att av dessa befattningshavare två skulle placeras i lönegraden B 28 och en i lönegraden B 21. Enligt mitt förmenande synes allenast den av befattningshavarna, vilken skall tjänstgöra såsom byråchefens närmaste man, böra erhålla placering i lönegraden B 28. Jag förordar därför, att — i överensstämmelse med vad som föreslogs år 1927 — de ifrågavarande befattningshavarna placeras, en i lönegraden B 28, en i lönegraden B 24 och en i lönegraden B 21. Arvoden och ersättningar till befattningshavare i övrigt samt till experter och mera tillfälliga sakkunniga ävensom övriga erforderliga utgifter torde i anslutning till 1927 års beräkningar i ämnet böra, på sätt socialstyrelsen föreslagit, uppskattas till ett sammanlagt årsbelopp av 25,000 kronor. Vid bifall till vad jag här förordat skulle den totala kostnaden för omorganisationsarbetet, på sätt i det föregående angivits, uppgå till i avrundat tal 50,000 kronor. I likhet med vad år 1927 föreslogs, förutsätter jag vid den nu föreliggande beräkningen, att rese- och traktamentsersättning till de för omorganisationen anställda befattningshavarna skola liksom för styrelsens övriga tjänstemän utgå från femte huvudtitelns allmänna anslag till rese- och traktamentspenningar samt att de expenser, som komma att påkallas av arbetet med omorganisationen, skola gäldas av samma huvudtitels allmänna anslag till skrivmaterialier och expenser, ved m. m.

Vid bifall till vad jag här förordat skulle alltså anslaget till socialstyrelsens verksamhet för budgetåret 1930/1931 höjas med ett belopp av 50,000 kronor.»

Personalförstärkning för förberedande av vanartslagens genomförande.

Såsom förut antytts, har Kungl. Maj:t i proposition nr 240 framlagt förslag till vanartslag, avsedd att ersätta gällande lösdrivarlag.

Vid bifall till sagda förslag har för förstärkning av socialstyrelsens arbetskrafter beräknats ett belopp av 15,000 kronor.

Omfattningen av socialstyrelsens bränslekontrollerande verksamhet m. m.

Beträffande socialstyrelsens bränslekontrollerande verksamhet har departementschefen uttalat, att han, såsom av det redan anförda framginge, icke hade för avsikt att nu taga ställning till spørsmålet, huruvida socialstyrelsens avdelning för bränslekontroll framdeles borde överflyttas till annan myndighet eller ej utan utgått från att avdelningen i varje fall under nästa budgetår skulle vara förlagd till socialstyrelsen.

Däremot har departementschefen till behandling upptagit frågan angående *omfattningen* av socialstyrelsens bränslekontrollerande verksamhet och därmed sammanhängande spørsmål samt därvid lämnat en redogörelse rörande förenämnda avdelnings *tillkomst, organisation och verksamhet*.

Genom brev den 29 april 1921 uppdrog Kungl. Maj:t åt socialstyrelsen att från och med den 1 juli samma år tills vidare ej mindre anordna kontroll över bränsleförbrukningen inom av *statsverket* disponerade byggnader och lokaler med undantag för dem, som disponerades av arméförvaltningen, marinförvaltningen samt järnvägsstyrelsen, än även, i den mån förhållandena sådant medgäve, på särskild framställning av *landsting* eller *andra kommuner* tillhandagå dem vid utövande av kontroll å bränsleförbrukningen inom dem tillhöriga inrättningar.

För handläggning av de i anledning därav på socialstyrelsens prövning ankommande ärenden anställdes i styrelsen från och med sistnämnda dag en byråassistent (sedermera förste byråingenjör), en byråingenjör och ett kvinnligt biträde (sedermera kontorsbiträdet).

Därmed trädde socialstyrelsens avdelning för bränslekontroll i funktion. Ifrågavarande befattningshavare äro icke-ordinarie tjänstemän och äro numera i lönehänseende placerade, förste byråingenjören i lönegraden B 24, byråingenjören i lönegraden B 21 och kontorsbiträdet i 4:e lönegraden. Avlöningarna bestridas från det extra anslaget till socialstyrelsens verksamhet.

Genom beslut den 22 juni 1923 föreskrev sedermera Kungl. Maj:t, att socialstyrelsens ifrågavarande uppdrag skulle från och med den 1 juli 1923 omfatta dylik kontroll inom av *riksdagen och dess verk* använda byggnader och lokaler.

Sedan *svenska landstingsförbundets styrelse* i skrivelse den 17 december 1924 hemställt, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga nödiga åtgärder för att landstingen för samtliga eller flertalet av dem tillhöriga eller av dem understödda anstalter måtte efter särskilt gjord framställning kunna påräkna statsverkets bistånd vid utövandet av kontroll över bränsleförbrukningen vid respektive värmeanlägg-

ningar, verkställdes utredning härom genom socialstyrelsen, varefter frågan underställdes 1927 års riksdag.

Genom brev den 2 december 1927 meddelade *Kungl. Maj:t* ändrade bestämmelser beträffande socialstyrelsens bränslekontrollerande verksamhet m. m. I brevet föreskrevs — med ändring av de i det föregående omförmälda breven den 29 april 1921 och den 22 juni 1923 — att socialstyrelsen genom nämnda brev meddelade uppdrag skulle från och med den 1 januari 1928 tills vidare till och med den 31 december 1930 *dels* beträffande ifrågavarande av statsverket samt av riksdagen och dess verk disponerade byggnader och lokaler, i regel avse allenast sådana, i vilka centraluppvärmning funnes anordnad, *dels ock* i fråga om landstingens inrättningar omfatta av tolv till verksamheten anslutna landsting ägda eller understödda, centraluppvärmda lasarett, tuberkulossjukhus, sinnesslöanstalter och dövstumskolor.

Därjämte föreskrev *Kungl. Maj:t*, att de belopp, som nämnda tolv landsting förbundit sig att för vart och ett av kalenderåren 1928, 1929 och 1930 årsvis i förskott erlægga såsom bidrag till ifrågavarande verksamhet, skulle före utgången av respektive åren 1927, 1928 och 1929 insättas å statsverkets giroräkning i riksbanken för statskontorets räkning.

Vidare anbefalldes *Kungl. Maj:t* statskontoret att *ej mindre* efter ingången av vart och ett av kalenderåren 1928, 1929 och 1930 av de sålunda förskottsvis erlagda beloppen, utgörande för varje år tillhoppa 19,000 kronor, dels uppdebitera hälften av nämnda belopp eller 9,500 kronor å det löpande budgetårets under femte huvudtiteln uppförda anslag till socialstyrelsens verksamhet, till dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst samt till rese- och traktamentspenningar på det sätt, att extra anslaget till socialstyrelsens verksamhet tillgodofördes ett belopp av 6,400 kronor, förslagsanslaget till dyrtidstillägg tillgodofördes ett belopp av 1,000 kronor samt förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar tillgodofördes ett belopp av 2,100 kronor, dels ock redovisa återstående belopp 9,500 kronor såsom »Diverse medel», *än även* efter ingången av vart och ett av budgetåren 1928/29, 1929/30 och 1930/31 på enahanda sätt uppdebitera sistnämnda belopp å omförmälda tre anslag.

Genom särskilt brev den 2 december 1927 angående användningen för tiden 1 januari—30 juni 1928 av anslag till socialstyrelsens verksamhet medgav *Kungl. Maj:t* vidare, att hos socialstyrelsen skulle med avlöning från nämnda anslag från och med den 1 januari tills vidare till och med den 30 juni 1928 vara anställda bland annat en inspektör (för bränslekontroll) i lönegraden B 26 och en underinspektör (för bränslekontroll) i 16:e lönegraden. Nämnda två befattningshavare hava alltsedan 1928 års början varit anställda hos socialstyrelsen med tjänstgöring å dess avdelning för bränslekontroll och med avlöning från nämnda anslag.

Statens kostnader för socialstyrelsens bränslekontrollerande verksamhet rörande landstingsanläggningar behövde för budgetåret 1927/1928 allenast beräknas till 250 kronor motsvarande ett halvårsbelopp, men måste från och med

budgetåret 1928/1929 beräknas för helt budgetår eller till 500 kronor. På grund därav har i anslagen till socialstyrelsens verksamhet för budgetåren 1928/1929 och 1929/1930 beräknats ett belopp av 500 kronor motsvarande statens kostnad för helt budgetår för sagda verksamhet.

Beträffande denna fråga har departementschefen anfört följande.

»Av den lämnade redogörelsen framgår, att socialstyrelsens bränslekontrollerande verksamhet är reglerad allenast till och med utgången av kalenderåret 1930. Frågan om omfattningen av nämnda verksamhet för tid därefter torde därför nu böra underställas riksdagens prövning.

Vad då först beträffar *bränslekontrollen inom byggnader och lokaler disponerade av statsverket eller av riksdagen och dess verk*, så förutsätter jag, att denna verksamhet tillsviðare bör oförändrad fortgå och alltså i regel endast avse sådana byggnader och lokaler, i vilka centraluppvärmning är anordnad.

Vad härefter angår *bränslekontrollen rörande landstingsanläggningar* erinrar jag, att förberedande åtgärder för fortsättande av berörda kontroll redan vidtagits. Sålunda beslöt Kungl. Maj:t den 27 juni 1929 på därom av socialstyrelsen gjord framställning att uppdraga åt styrelsen att från samtliga landsting söka införskaffa förklaringar innefattande förbindelse för dem att till bestridande av kostnaderna för fortsatt anordnande genom statsverkets försorg, i huvudsaklig överensstämmelse med i styrelsens utlåtande den 13 mars 1925 angivna riktlinjer, av kontroll över av landstinget ägda eller understödda, centraluppvärmda lasarett, tuberkulossjukhus, sinnesslöanstalter och dövstumskolor för vart och ett av åren 1931, 1932 och 1933 årsvis i förskott erlägga bidrag med det belopp, som enligt den i det föregående omförmälda tabellen skulle utgöra landstingets lägsta anslutningsavgift.

Efter fullgörande av nämnda uppdrag har socialstyrelsen med skrivelse den 18 november 1929 överlämnat från respektive landsting i ämnet erhållna uppgifter. Av dessa framgår, att 13 landsting förklarat sig villiga att på i beslutet den 27 juni 1929 avsett sätt under åren 1931—1933 bidraga till kostnaderna för ifrågavarande verksamhet, medan övriga 12 landsting icke ansett sig böra lämna dylika bidrag. Av förstnämnda landsting äro de flesta redan för närvarande anslutna till verksamheten.

Den tid som förflutit, sedan socialstyrelsens bränslekontrollerande verksamhet utsträcktes till att omfatta även landstingsanläggningar, är allt för kort för att medgiva några bestämda omdömen om värdet av denna verksamhet. Från flera av de landsting, där kontrollverksamheten bedrivits, har emellertid framhållits, att densamma medfört bränslebesparing och jämväl i övrigt visat sig ändamålsenlig. Den omständigheten att nu 13 landsting förklarat sig villiga att under treårsperioden 1931—1933 erlägga bidrag för verksamhetens fortsättande torde också i sin mån utgöra ett bevis för att densamma hittills varit till nytta. Verksamheten synes mig därför böra under nämnda tid få fortgå under samma former som den från början erhållit. Ett ytterligare skäl härför

utgör det förhållandet, att de med verksamheten förenade kostnaderna under nästa treårsperiod torde kunna helt täckas av landstingen själva.

De årliga bidrag, som förenämnda 13 landsting förbundet sig att utgiva för ändamålet, uppgå nämligen till sammanlagt 22,050 kronor, och statens kostnader för bränslekontroll hos dessa landsting under tiden 1931—1933 torde böra uppskattas till ungefärligen samma belopp. Att kostnaderna för denna verksamhet, som för närvarande uppgå till 19,500 kronor, måste för nästa treårsperiod beräknas till högre belopp, beror dels därpå, att innehavarna av de två tjänster, vilka i anledning av den utvidgade kontrollverksamheten inrättades från och med den 1 januari 1928, med ingången av år 1931 bliva berättigade till uppflyttning i högre löneklass, dels ock därpå, att den något större anslutningen från landstingens sida kan antagas komma att medföra ökade kostnader för tjänsteresor. Utgifterna för löner och dyrtidstillägg torde approximativt kunna uppskattas till 16,500 kronor och utgifterna för resekostnader till 5,550 kronor eller tillhopa 22,050 kronor. Då enligt denna beräkning från och med den 1 januari 1931 anslaget till socialstyrelsens verksamhet icke mera skulle behöva förstärkas på grund av styrelsens bränslekontroll beträffande landstingsanläggningar, skulle anslaget av denna anledning kunna för budgetåret 1930/1931 nedsättas med omkring 250 kronor.

Vad angår redovisningen av de belopp, som landstingen skulle hava att erlagga för bränslekontrollen, torde det böra få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela föreskrifter därom i huvudsaklig anslutning till de genom brev den 2 december 1927 i sådant hänseende meddelade bestämmelserna.»

En översikt av den inverkan de utav departementschefen i det föregående framlagda förslagets genomförande skulle hava i avseende å storleken av anslaget till socialstyrelsens verksamhet giver följande resultat. Med utgångspunkt från nuvarande anslagsbeloppet, 138,000 kronor, skulle i höjande riktning verka de olika förslagen om förstärkning av arbetskrafterna inom socialstyrelsen på grund av *dels* styrelsens arbete med förberedelserna för den nya vanartslagens genomförande, *dels ock* styrelsens befattning med genomförandet av en blivande omorganisation av det frivilliga sjukkasheväsendet m. m. De härav föranledda merkostnaderna skulle tillhopa uppgå till (15,000 + 50,000) 65,000 kronor. Från sistnämnda summa bör emellertid dragas det belopp av 250 kronor, som vid bifall till förslaget i fråga om socialstyrelsens bränslekontrollerande verksamhet skulle inbesparas i avseende å budgetåret 1930/1931. Nettoökningen av anslaget till socialstyrelsens verksamhet skulle således för sistnämnda budgetår belöpa sig till 64,750 kronor mot 70,000 enligt den i statsverkspropositionen gjorda överslagsberäkningen härutinnan. Anslaget till socialstyrelsens verksamhet har följaktligen ansetts böra för budgetåret 1930/1931 uppföras med (138,000 + 64,750) 202,750 kronor eller i avrundat tal 202,700 kronor.

Sammanfattande anslagsberäkning rörande anslaget till socialstyrelsens verksamhet.

Placering i löneklass av byråassistenten Eggert. Till behandling har slutligen upptagits uppkommen fråga angående *placering i löneklass av byråassistenten för sjöfartsärenden hos socialstyrelsen Erik Axel Fredrik Eggert.*

Byråassistentbefattningen för sjöfartsärenden inrättades från och med den 1 januari 1915 i samband med tillkomsten av lagen den 16 oktober 1914 om tillsyn å fartyg. Alltsedan år 1915 hava ärenden rörande förhållanden, som äro av betydelse för att bereda ombord å fartyg anställda skydd mot olycksfall eller ohälsa, handlagts av kommerskollegium under samverkan i vissa avseenden med socialstyrelsen, därvid sistnämnda ämbetsverk regelmässigt företrätts av omförmälde byråassistent. Denne handhar emellertid även andra göromål, och hans arbetsuppgifter hava under årens lopp utvidgats. Sålunda har han att inom socialstyrelsen taga närmaste befattningen med tillsynen rörande lastning och lossning av fartyg. Från och med år 1920 har för byråassistenten genom lagen om arbetstiden å svenska fartyg tillkommit en ny ärendesgrupp av ganska ömtålig natur, i det han sedan nämnda tidpunkt deltagit i behandlingen av samtliga de ärenden rörande denna lags tolkning och tillämpning, vilkas handläggning enligt gällande bestämmelser ankommit på kommerskollegium. Sedan sistnämnda år har vidare byråassistentens medverkan i stor utsträckning påkallats vid handläggning inom styrelsen av ärenden rörande platsförmedling för sjömän.

Ehuru kommerskollegium sålunda länge i samråd med socialstyrelsen handlagt omförmälde sjöfartsärenden, tillkom dock intill 1 juli 1929 beslutanderätten i dessa ärenden formellt sett kommerskollegium allena. Genom kungörelse den 27 juni 1929 (nr 208) föreskrev emellertid Kungl. Maj:t, att ifrågasvarande ärenden skulle handläggas av kommerskollegium och socialstyrelsen gemensamt. Genom kungörelse nyssnämnda den 27 juni 1929 (nr 214) förordnade Kungl. Maj:t vidare om vissa ändringar i den för socialstyrelsen gällande instruktionen. Sålunda föreskrevs i 18 § av nämnda instruktion att, i likhet med vad som redan förut gällde inom kommerskollegium samt inom vissa andra verk, socialstyrelsen skulle äga överlämna åt ledamot eller annan tjänsteman hos styrelsen att utan föregående föredragning avgöra visst ärende eller viss grupp av ärenden. Därjämte stadgades i 15 §, att, därest såväl socialstyrelsen som kommerskollegium med stöd av de för ämbetsverken gällande instruktioner åt ledamot eller annan tjänsteman överlämnade den på vederbörande ämbetsverk ankommande beslutanderätten beträffande viss grupp av sådana ärenden, som omnämndes i förenämnda kungörelse den 27 juni 1929 (nr 208), ärende tillhörande dylik grupp finge avgöras av verkens sålunda utsedda representanter gemensamt, om dessa vore om beslutet ense, men att ärendet i motsatt fall skulle hänskjutas till ämbetsverkens gemensamma prövning i eljest gällande ordning. En med sistnämnda föreskrift analog bestämmelse intogs också i den för kommerskollegium utfärdade nya instruktionen av sistnämnda dag (nr 222). Samtliga ifrågasvarande författningar skulle träda i kraft den 1 juli 1929.

Byråassistenten för sjöfartsärenden har under tiden 1 januari 1915 — 30 juni 1929 avlönats från det extra anslaget till socialstyrelsens verksamhet, för tiden till och med utgången av år 1921 såsom tjänsteman i dåvarande andra normalgraden och för tiden därefter enligt nuvarande lönegraden B 24 i avlöningsreglementet den 22 juni 1921 för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen.

I proposition nr 206 till 1929 års riksdag föreslog departementschefen, att befattningen såsom byråassistent skulle från och med den 1 juli 1929 uppföras å socialstyrelsens ordinarie stat samt placeras i lönegraden B 26. Till stöd härför framhöll departementschefen bland annat den självständiga och ansvarsfulla ställning, som byråassistenten hädanefter skulle komma att erhålla. Departementschefen utgick därvid från att kungörelser av i huvudsak nyss angivna innebörd skulle komma att utfärdas, att socialstyrelsen med tillämpning av de nya bestämmelserna skulle komma att å byråassistenten överlåta avgörandet av vissa på hans handläggning ankommande ärenden samt att som följd därav byråassistenten i det stora flertalet av de ärenden, vilka hädanefter skulle komma att avgöras av socialstyrelsen och kommerskollegium gemensamt, komme att ensam fatta beslut å socialstyrelsens vägnar.

Sedan riksdagen godkänt Kungl. Maj:ts förslag i ämnet, uppfördes från och med den 1 juli 1929 å socialstyrelsens ordinarie stat en befattning såsom byråassistent för sjöfartsärenden med placering i lönegraden B 26.

Genom beslut den 27 juni 1929 utnämnde Kungl. Maj:t Eggert, vilken alltsedan tjänstens tillkomst den 1 januari 1915 tjänstgjort såsom byråassistent för sjöfartsärenden hos styrelsen, till innehavare av den nyinrättade ordinarie befattningen.

Härefter uppdrog socialstyrelsen åt Eggert att å socialstyrelsens vägnar ensam fatta beslut i de sjöfartsärenden, vilka enligt de nya bestämmelserna skulle komma att avgöras av kommerskollegium och socialstyrelsen gemensamt och vilka enligt dessa bestämmelser skulle kunna avgöras av verkets representanter, därest dessa vore om beslutet ense.

I skrivelse den 4 juli 1929 inhämtade *socialstyrelsen* statskontorets yttrande rörande den löneklass, vari Eggert borde av styrelsen placeras i egenskap av ordinarie byråassistent.

Statskontoret avgav det begärda yttrandet i skrivelse den 9 augusti 1929, däri statskontoret — under hänvisning till departementschefens i propositionen nr 206 gjorda uttalande angående byråassistentens placering i lönegrad — anförde, att Eggerts tidigare tjänstgöring icke syntes kunna anses likvärdig med hans nya tjänst och att han följaktligen icke syntes kunna förklaras berättigad att tillgodoräkna densamma för uppflyttning i högre löneklass.

Med anledning härav erhöll Eggert jämlikt 10 § avlöningsreglementet av socialstyrelsen från och med den 1 juli 1929 såsom ordinarie byråassistent avlöning enligt 26:e löneklassen, d. v. s. lägsta löneklassen i lönegraden B 26.

Härefter gjorde *socialstyrelsen* i *skrivelse* till Kungl. Maj:t den 21 september 1929 framställning ifråga om Eggerts placering i löneklass. I skrivelsen, varmed styrelsen överlämnade avskrifter av omförmälda mellan styrelsen och statskontoret växlade skrifter, anförde styrelsen bland annat följande.

Eggert hade i egenskap av byråassistent å extra stat alltsedan den 1 januari 1924 varit placerad i 26:e löneklassen. Det hade icke med tillämpning av gällande bestämmelser i avlöningsreglementet visat sig möjligt att i omedelbart samband med hans utnämning till ordinarie byråassistent bereda honom en förbättrad löneställning. På grund av de pensionsavgifter han i egenskap av ordinarie tjänsteman hade att erlägga hade tvärtom hans faktiska löneinkomst minskats efter utnämningen. Vidare hade han erhållit sämre löneplacering än som skulle varit förhållandet, därest byråassistentbefattningen från och med den 1 juli 1929 uppförts å ordinarie stat i lönegraden B 24. I sistnämnda fall skulle nämligen Eggert på grund av bestämmelserna i 11 § av löningsreglementet omedelbart hava kommit i åtnjutande av lön enligt 27:e löneklassen, varemot han nu enligt avlöningsreglementet blott kunnat placeras i 26:e löneklassen och först den 1 juli 1932 skulle bliva berättigad till uppflyttning i 27:e löneklassen.

Enligt styrelsens uppfattning hade Eggerts tjänstgöring såsom byråassistent å extra stat alltsedan den 1 januari 1920 varit likvärdig med hans nuvarande tjänstgöring.

Under åberopande härav samt under förklaring tillika, att det torde få anses skäligt, att en tjänsteman vid befordran till högre tjänst erhöle förbättrade avlöningsförmåner, har socialstyrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte hos riksdagen utverka rätt för Eggert att för placering i löneklass i sin nuvarande befattning, räknat från och med den 1 juli 1929, av sin föregående tjänstgöring i styrelsen tillgodoräkna tiden från och med den 1 januari 1920, i den mån samma tid överstege tre år.

I häröver den 16 november 1929 avgivet utlåtande har *majoriteten inom allmänna civilförvaltningens lönenämnd* anført bland annat, att skillnaden i arbetsuppgifter före och efter Eggerts uppförande å ordinarie stat icke vore större, än att hänsyn vid löneklassplaceringen inom 26:e lönegraden borde kunna tagas till hans tidigare tjänstgöring hos socialstyrelsen. I betraktande av att denna tjänstgöring för tiden efter år 1920 i stort sett icke undergått någon förändring, syntes Eggert kunna få i enlighet med bestämmelserna i 11 § av avlöningsreglementet för allmänna civilförvaltningen för löneklassplacering inom 26:e lönegraden tillgodoräknas tjänstetiden hos styrelsen efter ingången av år 1920, med avdrag av tre år. Det torde emellertid ankomma på socialstyrelsen att härutinnan fatta beslut. Av vad lönenämnden sålunda anført följde, att nämnden ansåge någon framställning till riksdagen i förvarande löneärende icke böra ifrågakomma.

Tre reservanter inom lönenämnden yttrade, att de — med instämmande i majoritetens uttalande att någon framställning i ämnet till riksdagen icke borde

ifrågakomma — i likhet med statskontoret ansett Eggert på grund av gällande bestämmelser icke kunna för placering i löneklass inom 26:e lönegraden tillgodoräknas tjänstetid före den 1 juli 1929.

Den 31 januari 1930 förklarade *Kungl. Maj:t* att, enär det ankomme på socialstyrelsen att i första hand besluta i berörda ämne, Kungl. Maj:t funne styrelsens nämnda framställning icke föranleda någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd.

I anledning härav upptogs frågan om Eggerts löneplacering den 6 februari 1930 till förnyad behandling inom *socialstyrelsen* och beslöt styrelsen därvid, att vad i ärendet förekommit icke skulle föranleda ändring i den löneplacering, som enligt 10 § i avlöningsreglementet tillämpats å Eggert och att denne följaktligen fortfarande skulle från och med den 1 juli 1929 vara placerad i 26:e löneklassen.

I *skrivelse den 10 februari 1930* förnyade härefter *socialstyrelsen* sin förenämnda den 21 september 1929 gjorda framställning rörande Eggert.

Departementschefen har i frågan anfört följande:

»I likhet med lönenämndens majoritet anser jag den förändring, som från och med den 1 juli 1929 inträtt i byråassistentens för sjöfartsärenden tjänsteställning, vara av övervägande formell natur. Med hänsyn därtill synas vissa skäl tala för att Eggert — på sätt nämnda majoritet ansett — borde med tillämpning av 11 § avlöningsreglementet berättigas att för placering i löneklass tillgodoräkna sin tjänstgöring såsom byråassistent alltsedan år 1920, allenast med avdrag för en tid av tre år. Då emellertid ett beslut om dylikt tillgodoräknande ur prejudikatsynpunkt skulle kunna vara i viss mån betänkligt, anser jag mig icke böra tillstyrka framställning till riksdagen i sådant hänseende.

Den löneklassplacering Eggert såsom ordinarie byråassistent erhållit från och med den 1 juli 1929 synes mig dock vara alltför oförmånlig. I sådant hänseende har socialstyrelsen påpekat, att Eggert genom befordringen till ordinarie byråassistent och oaktat tjänstens uppflyttning från lönegraden B 24 till lönegraden B 26 å ena sidan icke erhållit någon uppflyttning i löneklass utan fått kvarstå i 26:e löneklassen och alltså på grund av nu utgående pensionsavgifter faktiskt fått vidkännas en inkomstminskning samt å andra sidan fått en ofördelaktigare löneplacering än den han skulle hava erhållit, därest byråassistentbefattningen vid dess överförande å ordinarie stat hänfört till den lägre lönegraden B 24. I detta fall skulle Eggert nämligen hava av socialstyrelsen från och med den 1 juli 1929 placerats i 27:e löneklassen. Då en sådan verkan av befattningens placering i lönegraden B 26 givetvis icke varit avsedd och näppeligen kan anses rimlig, finner jag Eggert böra berättigas att räknat från och med befordringen till byråassistent åtnjuta lön enligt sistnämnda löneklass, varigenom hans omedelbara löneplacering skulle bliva densamma, som om befattningen blivit hänförd till lönegraden B 24. Då ett beslut om en dylik löneplacering förutsätter riksdagens medver-

kan, ämnar jag i det följande göra hemställan om inhämtande av riksdagens medgivande därtill. Jag utgår härvid från att, därest riksdagen lämnar dylikt medgivande, Eggert må kunna för framtida uppflyttning till högre löneklass, räknat från och med den 1 juli 1929, tillgodoräkna tjänstetid enligt de allmänna i 10 § avlöningsreglementet gällande bestämmelserna.»

**Utskottets
yttrande.**

Såsom nämnts, innebär Kungl. Maj:ts förevarande förslag i fråga om ordinarie anslaget till socialstyrelsen icke någon ändring av anslagsbeloppet. Utskottet har ej heller för sin del funnit skäl föreligga för anslagets beräkning till annat belopp än det, varmed anslaget nu är uppfört i riksstaten.

Vad angår det extra anslaget till socialstyrelsens verksamhet, skulle detta vid bifall till Kungl. Maj:ts förslag höjas från 138,000 kronor till 202,700 kronor. Højningen är föranledd dels av Kungl. Maj:ts i proposition nr 154 framlagda förslag angående omorganisation av det frivilliga sjukkasväsendet och dels av Kungl. Maj:ts proposition nr 240 med förslag till lag om åtgärder mot vanartigt levnadssätt (vanartslag) m. m.

Sedan numera nämnda båda förslag av riksdagen avslagits, synes det av Kungl. Maj:t äskade anslaget för upprätthållande av socialstyrelsens verksamhet böra upptagas med samma belopp, som för innevarande budgetår anvisats, eller 138,000 kronor.

Vidkommande härefter Kungl. Maj:ts i förevarande proposition framlagda förslag beträffande omfattningen av socialstyrelsens bränslekontrollerande verksamhet m. m., avseende denna verksamhets fortsättande efter utgången av innevarande år, har förslaget härutinnan icke givit utskottet anledning till erinran.

Då utskottet slutligen med hänsyn till förekomna omständigheter funnit sig böra tillstyrka den för byråassistenten Eggert föreslagna löneklassplaceringen, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må

I:o) under femte huvudtiteln, avdelningen sociala verk och inrättningar, underavdelningen socialstyrelsen,

a) uppföra det ordinarie förslagsanslaget till socialstyrelsen med oförändrat belopp, 331,600 kronor,

b) till socialstyrelsens verksamhet för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag av 138,000 kronor; samt

II:o) medgiva, att byråassistenten för sjöfartsärenden hos socialstyrelsen Erik Axel Fredrik Eggert må, räknat från och med den 1 juli 1929, placeras i 27:e löneklassen av den i avlöningsreglementet den 22 juni 1921 för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, intagna löneplanen.

Stockholm den 26 maj 1930.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *A. C. Lindblad*, *J. L. Widell*, *J. Nilsson* i Malmö, *C. P. V. Nilsson* i Gränebo, *E. J. G. Rosén*, *K. V. Rydén*, *E. A. Lundell*, *C. I. Asplund*, *C. G. V. Hammarskjöld*, *G. Kobb*, *O. A. Enfors* och *K. A. W. Björck*;

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *C. R. Jansson* i Falun, *L. J. Carlsson-Frosterud*, *O. Olsson* i Kullenbergstorp, *P. M. Olsson* i Blädinge, *A. Å:son Törnkvist* i Karlskrona, *B. F:son Holmgren*, *J. Olofsson* i Digernäs, *O. Nilsson* i Örebro, *S. Persson* i Fritorp, *O. E. F. Järte* och *A. Danielsson*.
